

DE TAAL DER
DOORNEN

HET DOORNWOUDE EN ANDERE
MIDDERNACHTSPROOKJES

LEIGH BARDUGO

GEÏLLUSTREERD DOOR SARA KIPIN

VERTAALD DOOR MEREL LEENE

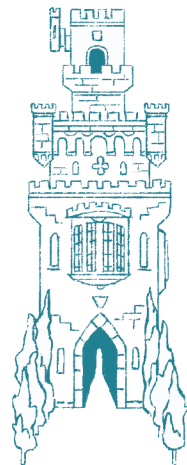

Blossom
Books

AYAMA

en het

DOORNWOUd

IN HET JAAR DAT DE ZOMER TE LANG

in het land bleef, lag de hitte als een loden lijk op de prairie. Onder de genadeloze zon verpulverde het lange gras tot as en vielen dieren dood neer op de dorre velden. Dat jaar waren alleen de vliegen gelukkig en werd de koningin van de westelijke vallei bezocht door tegenspoed.

Allemaal kennen we het verhaal over hoe de koningin koningin werd, hoe ze ondanks haar gerafelde kleren en bescheiden komaf met haar schoonheid de aandacht van de jonge prins trok en naar het paleis werd gebracht, hoe ze daar in gouden gewaden werd gehuld en er edelstenen in haar haren werden gevlochten, en hoe iedereen moest knielen voor een meisje dat luttele dagen daarvoor nog een eenvoudige bediende was geweest.

Dat was voordat de prins koning werd, in de tijd dat hij nog wild en roekeloos was en elke middag op de door hem zelf zadelmak gemaakte roodbruine pony uitreed voor de jacht. Hij vond het heerlijk zijn vader op stang te jagen door een boerenmeisje als zijn bruid te kiezen in plaats van een politiek huwelijk te sluiten. Bovendien was zijn moeder lang geleden gestorven en moest hij het dus zonder haar wijze raad stellen. De mensen waren geamuseerd door zijn grillen en gecharmeerd van zijn liefvallige bruid, en gedurende enkele jaren was het koninklijk paar gelukkig. Zijn vrouw schonk het leven aan een blozend prinsje, dat vrolijk kirde in zijn wiegje en met de dag meer liefde van zijn ouders ontving.

Totdat in het jaar van die verschrikkelijke zomer de oude koning stierf. De roekeloze prins werd tot koning gekroond

en terwijl in de buik van zijn koningin hun tweede kind groeide en groeide, stopte het met regenen. De rivier verdampde tot een droge ader in de rotsen. De waterputten raakten gevuld met stof. Elke dag wandelde de zwangere koningin met haar steeds dikkere buik langs de kantelen van de paleismuur en bad dat haar kind wijs, sterk en mooi zou zijn, maar vooral smeekte ze om een zachte bries ter verkoeling van haar huid en verlichting van haar nood.

In de nacht dat haar tweede zoon geboren werd, klom de volle maan bruin als een oude wondkorst omhoog langs de hemel. Coyotes zwierven rond het paleis en klauwden jankend aan de muren; een wachter die eropuit werd gestuurd om ze weg te jagen, scheurden ze de ingewanden uit het lijf. Hun wilde geblaf overstemde de ijselijke kreet die de koningin slaakte toen ze het schepsel zag dat krijsend uit haar baarmoeder was gegleden. De kleine prins had weliswaar de gestalte van een jongetje, maar leek toch meer op een wolf: van de kruin tot aan de klauwvoetjes was zijn lijfje bedekt met een glanzende zwarte vacht. Zijn ogen waren rood als bloed en op zijn voorhoofd bolden twee beginnende hoorntjes op.

De koning voelde er weinig voor om een koningskind te doden, maar een schepsel als dit kon echt niet in het paleis worden grootgebracht. Dus riep hij zijn verstandigste ministers en knapste ingenieurs bijeen en gaf ze opdracht om onder het paleisterrein een uitgestrekte doolhof te bouwen. De doolhof was kilometers en kilometers lang en liep met talloze bochten helemaal tot aan het marktplein en terug. Jaren duurde het voordat de koning klaar was met het labyrint,

en de helft van de werklieden die aan de bouw meehielpen, verdwaalde in de eindeloze gangen en werd nooit meer teruggezien. Toen het labyrint eindelijk klaar was, haalde de koning zijn monsterlijke zoon uit zijn kooi in de koninklijke kinderkamer en liet hem in de doolhof opsluiten, opdat hij zijn moeder of het koninkrijk nooit meer zou lastigvallen.

In dezelfde zomer waarin het beest geboren werd, zag een ander kind het levenslicht. Kima kwam ter wereld in een veel armer gezin, dat maar nauwelijks genoeg wist te verbouwen om zichzelf te voeden. De allereerste keer dat dit kind naar adem hapte, was dat niet om te huilen maar om te zingen, en toen ze zong, brak de hemel open en begon het te regenen, zodat er eindelijk een einde kwam aan een lange periode van droogte.

Op die dag werd de hele wereld groen en voortaan werd er gezegd dat je overal waar Kima ging de zoete geur van nieuw leven kon ruiken. Ze was lang en slank als een jonge lindeboom en bewoog zich zo sierlijk dat het bijna griezelig was – alsof ze zo lichtvoetig was dat de wind haar moeiteloos zou meevoeren. Ze had een gladde huid die honingbruin glansde, als de bergen in het laatste uur voordat de zon ondergaat, en ze droeg haar haar los in een dikke bos zwarte krullen die haar gezicht als een prachtige bloem omkransten.

Iedereen in het stadje was het erover eens dat Kima's ouders gezegend waren met haar geboorte, want ze zou vast en zeker een rijk man trouwen – misschien zelfs een prins – en hun veel voorspoed brengen. Toen kwam minder dan

een jaar later hun tweede dochter ter wereld en de goden barstten in lachen uit. Want naarmate dit kind ouder werd, werd steeds duidelijker dat zij alle gaven waarmee Kima zo overvloedig bedeeld was, moest missen. Ayama was onhandig en liet alles uit haar handen vallen. Ze was klein en stevig, rond als een bierpul en ze had platvoeten. Terwijl Kima's stem lieflijk en troostend was als de regen, klonken Ayama's woorden als het felle middaglicht, zo schel dat je ineenkromp en snel wegliep. Ayama's ouders schaamden zich zo voor hun tweede dochter dat ze haar smeekten om minder te praten. Ze hielden haar thuis en lieten haar alle huishoudelijke klusjes doen, en ze mocht alleen naar buiten voor de lange wandeling naar de rivier en terug om kleren te wassen.

Om Kima's nachtrust niet te verstoren, lieten hun ouders Ayama slapen op de warme stenen voor de haard in de keuken. Haar vlechten werden pluizig en haar huid kwam onder de as te zitten. Al snel zag ze eerder grijs dan bruin en sloop ze verlegen van schaduw naar schaduw, bang om iemand voor het hoofd te stoten. Naarmate de jaren verstreken, vergaten de mensen dat er twee dochters in het huis woonden en zagen ze Ayama alleen nog als dienstmeid.

Kima probeerde vaak met haar zus te praten, maar zij werd op een huwelijk met een rijk man voorbereid, dus zodra ze Ayama in de keuken wilde opzoeken, werd ze alweer weggeroepen voor school of voor haar danslessen. Overdag werkte Ayama zwijgend en 's avonds zat ze stilletjes naast Kima's bed, waar ze de hand van haar zus vasthield en luisterde naar de verhalen die hun grootmoeder vertelde. De oude, krakende

stem van ma Zil wiegde haar in slaap. Tegen de tijd dat de kaarsjes bijna waren opgebrand, porde ma Zil haar wakker met haar stok en zei dat ze moest teruggaan naar haar plekje bij de haard voordat haar ouders wakker werden en zagen dat ze haar zus lastigviel.

Zo ging het lange tijd. Ayama sloofde in de keuken, Kima werd steeds mooier, de koningin bracht haar oudste zoon groot in het paleis op de heuvel en stopte 's avonds laat, wanneer het gejangk van zijn jongere broer diep onder hen hoorbaar was, wol in zijn oren. De koning vocht in het oosten een hopeloze oorlog uit. De mensen mopperden als hij met nieuwe belastingen kwam of hun zonen meenam om soldaten van ze te maken. Ze klaagden over het weer. Ze hoopten op regen.

Tot op een stralende, zonnige ochtend iedereen in het stadje wakker werd van de rommelende donder. Aan de hemel was geen wolkje te zien, maar de dakpannen rammelden en een oude man viel in een greppel, waar hij twee uur lag te wachten voordat zijn zoons hem eruit visten. Tegen die tijd wist iedereen dat het geen storm was geweest die het afschuwelijke geluid had veroorzaakt. Het beest was uit het labrynt ontsnapt; zijn gebrul weerkaatste tegen de wanden van de vallei en deed de bergen op hun grondvesten schudden.

Nu piekerden de mensen niet langer over belastingen, de oogst of de oorlog. In plaats daarvan vreesden ze uit hun bed gegrist en opgegeten te worden. Ze vergrendelden hun deuren en slepen hun messen. Ze hielden hun kinderen binnen en lieten de lantaarns de hele nacht branden.

Niemand kan echter eeuwig in angst leven, dus toen de dagen verstreken zonder dat er iets ergs gebeurde, begonnen de mensen zich af te vragen of het beest misschien zo vriendelijk was geweest om een andere vallei te zoeken en daar de boel te terroriseren. Totdat Bolan Bedi uitreed om voor zijn kuddes te zorgen en ontdekte dat zijn vee gedood was en het gras van de westelijke velden rood kleurde van het bloed. En hij was niet de enige. Toen het nieuws van de slachtpartij zich verspreidde, liep Ayama's vader naar de verst gelegen weiden om te zien hoe het daar was. Hij keerde terug met verschrikkelijke verhalen over pasgeboren kalfjes met afgerukte kop, en van keel tot buik opengereten schapen wier vacht de kleur had van roest. Alleen het beest zou in één nacht zo veel verwoesting kunnen aanrichten.

Eerder hadden de mensen uit de westelijke vallei hun koning nooit als held gezien, met zijn verloren oorlogen, zijn boerenvrouw en zijn hang naar luxe, maar nu glommen ze van trots toen hij ferm verkondigde de vallei te zullen beschermen en eens en voor altijd met zijn monsterlijke zoon af te rekenen. De koning trommelde een enorme troep jagers op, die de wildernis in moesten rijden waar het beest zich volgens zijn ministers schuilhield. Hij beval zijn eigen koninklijke garde om hen te beschermen. Daar marcheerden ze over de grote weg: honderd soldaten die met hun laarzen dichte stofwolken opwierpen, hun kapitein voorop, zijn bronzen handschoenen blinkend in de zon. Ayama zag ze van achter het keukenraam langsrijden en verbaasde zich over hun onverschrokkenheid.

Toen de mensen van het stadje de volgende ochtend naar

het marktplein liepen om hun spullen te verhandelen, troffen ze daar een verschrikkelijk tafereel aan: een toren – de botten van honderd mannen, als sprokkelhout opgestapeld naast de waterput midden op het plein – met helemaal bovenop de bronzen handschoenen van de kapitein van de koning, glanzend in de zon.

De mensen huilden en beefden. Iemand moest een manier vinden om hen en hun vee te beschermen. Als het beest niet door soldaten kon worden gedood, moest de koning een manier zien te vinden om zich met zijn jongste zoon te verzoenen. De koning droeg zijn slimste minister op om de wildernis in te rijden en een bestand met het monster te sluiten. De minister zei ja, pakte gehaast zijn spullen en vluchtte toen zo snel hij kon de vallei uit, om nooit meer iets van zich te laten horen. De koning kon niemand vinden die wel de wildernis in durfde te rijden om namens hem te onderhandelen. Uiteindelijk loofde hij in zijn wanhoop drie kisten vol goud en dertig rollen zijde uit voor degene die onverschrokken genoeg was om als zijn afgezant op te treden.

Die avond werd er in de huizen in de vallei veel gesproken.

‘We moeten hier weg,’ zei Ayama’s vader toen het gezin bij elkaar zat voor het avondmaal. ‘Heb je die botten gezien? Als zelfs een koning niet weet hoe hij dat beest gunstig moet stemmen, zal het ongetwijfeld hierheen komen om ons allemaal te verslinden.’

Ayama’s moeder was het met hem eens. ‘We zullen naar het oosten reizen en aan de kust een nieuw huis bouwen.’

Maar ma Zil zat op haar lage krukje bij het vuur, kauwend

op een jurdablaadje. De oude grootmoeder voelde er niets voor om zo'n lange reis te maken. 'Stuur Ayama,' zei ze en ze spuugde in het vuur.

Er viel een lange stilte, waarin alleen de sissende, knetterende vlammen te horen waren. Ayama huiverde, ondanks de hitte van het fornuis waarboven ze gierst stond te roosteren.

Bijna alsof ze wist dat het haar taak was om te protesteren, zei Ayama's moeder: 'Nee, nee. Ayama is een lastig meisje, maar ze is ook mijn dochter. We gaan naar zee.'

'Trouwens,' zei haar vader, 'kijk nou toch naar haar vieze jurk en slordige vlechten. Wie zou ooit geloven dat Ayama een koninklijke boodschapper was? Het beest jaagt haar lachend de wildernis uit.'

Ayama wist niet of monsters konden lachen, maar lang kon ze er niet bij stilstaan, want ma Zil spuugde opnieuw in het vuur.

'Hij is een beest,' zei de oude vrouw. 'Wat weet hij nou van mooie kleren of knappe gezichtjes? Ayama zal de boodschapper van de koning zijn. Wij worden rijk en Kima krijgt een nog betere echtgenoot, eentje die ons allemaal kan onderhouden.'

'Maar wat als het beest haar verslindt?' vroeg de lieve Kima met tranen in haar prachtige ogen.

Ayama was haar zus dankbaar. Wanhopig graag wilde ze tegen het plan van haar grootmoeder protesteren, maar haar ouders hadden haar zo vele jaren geleerd haar mond te houden dat praten niet gemakkelijk voor haar was.

Ma Zil wuifde Kima's woorden weg. 'Dan zingen

we een bottenlied voor haar en zijn we nog steeds rijk.’

Ayama’s ouders zeiden niets, maar ook keken ze haar niet meer aan, want hun gedachten en ogen waren al op de stapels goud van de koning gericht.

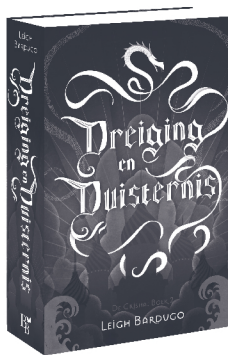
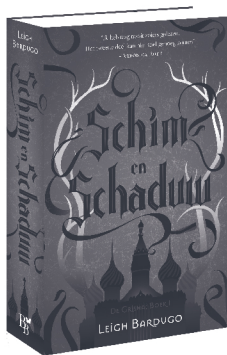
Die avond, toen Ayama rusteloos op de harde stenen voor de haard lag en niet kon slapen van angst, kwam ma Zil naar haar toe en legde een eeltige hand tegen haar wang. ‘Maak je geen zorgen,’ zei ze. ‘Ik weet dat je bang bent, maar als je eenmaal de beloning van de koning hebt verdiend, zul je je eigen bedienden hebben. Nooit meer zul je een vloer hoeven schrobben of etensresten uit een oude kookpot hoeven krabben. Je zult zomerjurken van blauwe zijde dragen, witte nectarines eten en in een echt bed slapen.’

Ayama’s voorhoofd zat nog vol zorgenrimpels, dus zei haar grootmoeder: ‘Toe, Ayama. Je weet toch hoe de verhalen gaan. Interessante dingen gebeuren alleen met knappe meisjes. Voor zonsondergang ben je weer thuis.’

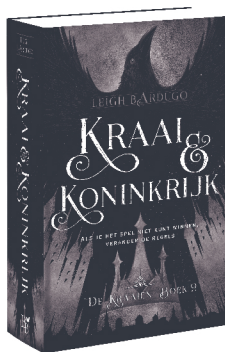
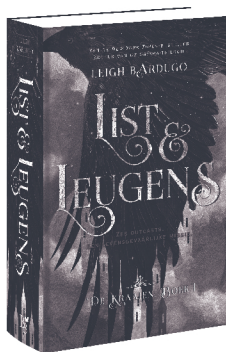
Deze gedachte stelde Ayama gerust en terwijl ma Zil een wiegeliedje voor haar zong, viel ze in slaap. Luid snurkend, want in haar dromen kon niemand haar het zwijgen opleggen.

Ayama’s vader stuurde bericht naar de koning. Er klonk veel besmuikt geginnik toen men hoorde dat een meisje als Ayama het wilde wagen, maar moed was de enige voorwaarde die de koning aan zijn boodschapper had gesteld en dus werd Ayama de afgezant van de koning. Ze kreeg opdracht de wildernis in te trekken, het beest te zoeken en te horen wat zijn eisen waren.

ONTDEK DE
GRISHAVERSE

DE GRISHA-TRILOGIE

DE KRAAIEN

